

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Quinquagesimum Quintum Priui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Centesimum Quinquagesimum Quintum Priuilegij.

1 **E**CCLESIA gaudet priuilegio † Quòd Im-
 2 pubes, qui clericum percussit, ob Episcopo
 3 absolui potest † &, qui loco, vel causa disci-
 4 plinæ percutit clericum etiam si sit maior ex-
 5 communicatus non est, qui vere ex odio sic,
 6 & per Papam absoluitur, Quæsitum fuit a Pa-
 7 pa † Si clerici intra minores annos constitu-
 8 ti se ad inuicem percusserint, vtrum sint ad sedem Apostoli-
 9 cam pro absolutione remittendi, Respondet Papa, quod si intra
 10 dictam, etatem clerici se ad inuicem percusserint, siue vnus al-
 11 terum non sunt ad Apostolicam sedem mittendi, quia etas
 12 eos excusat, item nec clerici si sint plenæ ætatis, & ad inuicem
 13 se percusserint, non ex odio, vel inuidia, sed ex leuitate iocosa
 14 sint excommunicati † Item nec magister si clericum causa disci-
 15 plinæ, vel correctionis percusserit, quia nõ potest in ipsis vio-
 16 lenta manuum iniectio notari, secus vero si ex odio dicti clerici
 17 se se percusserint, tunc enim ad Apostolicam Sedem ire debet
 18 absoluendica. super eo de sent. excommun. Ratio autem deci-
 19 sionis est † quia quod fit ex odio punitur, non autem, quod fit
 20 ob etatem impuberem, vel ex leuitate iocosa, aut ex disciplina
 21 eunde hic considerandum venit † quòd minor etas non excu-
 22 sat delictum, seu delinquentem, quin teneatur, si est doli ca-
 23 pax, sed excusat quo ad minorem panam, vt in cap. 2. de de-
 24 luit † Nam pro iniectioe manuum in clericum dñe pæne infe-
 25 rantur vna, quia incidit quis in excommunicationem, alia,
 26 quia pro absolutione tenetur ire ad Papam, minor ergo etas
 27 excusat a secunda, sed non a prima, non ergo ex toto excusa-
 28 tur delictum, sed alleuiatur pæna, prædictum cap. super eo
 29 intelligitur de impuberibus doli capacibus † infans non est
 30 doli Capax, & non incidet in hanc excommunicationem
 31 † nã ad incurrendã excõmunicationẽ hanc nõ sufficit solũ fa-
 32 ctũ, sed requiritur animus iuriãdi & cũ infans nõ sit doli capax
 33 nõ põt iniuriã inferre, quia caret intelligẽtia, 15. q. 1. c. illud & il-
 34 lud. ff. de iniur. cle. si furiosus. de homic. talis. n. quæstio. reficari
 35 põt in dubiũ † an si clericus clericũ pcutit gaudere debeat im-
 36 munitate Eccl. ita vt ab illis inuita sex trahi nõ possit ab eius iu-
 37 dicibus Eccl. & videtur dicẽdũ quod sic, nõ enim debet clerici
 38 esse

esse deterioris, quam laici, ita consuluit Rom. in conf. 234. con-
 trarium autem de consuetudine seruetur, ut attestatur Dida-
 cus in lib. 2. resolutionum c. 20. nu. 16. & fortasse ratio esse po-
 test, quia immunitas Ecclesie non debet prodesse illi, qui in
 Ecclesia deliquit, cap. si. de immun. Eccles. ut ait Did. d. ca. 20.
 11 nu. 15 † nam, qui Ecclesiam delinquendo offendit, non est di-
 gnus, ut eius beneficio iuuetur, quod intelligitur etiam in fu-
 rantibus Ecclesiam. Paul. de Cast. in conf. 458. num. 1. in fi. lib. 2.
 12 cum igitur † officium Sacerdotis sit Sacramentum corporis,
 & sanguinis Domini conficere, orationes dicere, & benedicere
 Dona Dei, cap. perle. c. 25. dist. dicitur Sacerdos quasi sa-
 crundans. cap. clericos. 21. dist. qui offendit igitur etiam cleri-
 cum, qui dicitur de sorte Domini. d. cap. clericos, membra Ec-
 clesiastica offendere videtur, ideo non debet gaudere immu-
 13 nitate Ecclesiastica † Nam si offendit ministros Ecclesie ip-
 14 sam Ecclesiam offendit † Si monachi. aut Canonici regulares
 se inuicem percusserint, pro habenda, vel obtinenda absolutio-
 ne, non sunt mittendi ad sedem Apostolicam, sed ab Abbati-
 bus suis sunt absoluedi, & si Abbates non sufficerent, Dioce-
 sanus Episcopus est adhibendus. cap. monachi de sententia ex-
 15 commu. † Sed quid, si clericus asserat se verberatum, si verbe-
 rans dicat se non putasse illum clericum, vel casu fortuito fe-
 cisse cui istorum incumbat onus probandi, Doc. dicunt quod
 clericus probabit, tum, quia clericus hoc asserendo est actor,
 & actor probare debet intentionem suam. 6. q. vlt. cap. actor
 & bractor C. de probat. tum quia quilibet presumitur bonus
 cap. si. de presumpt. nisi ex coniecturis Iudex presumeret con-
 tra laicum, & onus probandi in eum transferret, credo quod
 indistincte onus probandi incumbat laico saltem per iuramen-
 tum, quia presuntio est contra eum, ex quo constat de percus-
 16 sione, † nec casus fortuitus presumitur, nisi probetur, sed qui
 eum allegat probare debet, cap. vno. de commod. & in cap. si
 vero. de sent. excomm. vbi dicitur iniiciens manum in cleri-
 cum nutrientem coman tenetur probare saltem per iuramen-
 17 tum ignorasse illum esse clericum † Sed quid, si clericus fuis-
 set deprehensus in adulterio, vel alio crimine an, & quando ab
 extraneo capi possit, vel a propinquo, sine sit graue delictum,
 siue leue, quod intellige quando clericus desistit a delicto, se-
 cus videtur si delictum continuat, nec aliter arceri potest a de-
 licto, vnde tenet hic Inn. quod si clericus non potest aliter com-
 pelci

pefci ab iniuria, nisi capiatur, & ligetur potest etiam iudex secularis impune eum capere, & ligare, & iudici suo debet tamen restituere quam citius potest not. Inn. in cap. vt famæ de
 18 sent. excomm. † hinc inferitur quòd familia potestatis reprensens clericum de noctè, quia verisimiliter potest timere delictum committendum non incurrat excommunicationem, si clericum capiat, & presentet Episcopo, quia non potest hic notari diabolica persuasio, cum hoc fiat ad obuiadum delictum,
 19 & præsumptio mala fit contra incedentes de noctè † iuxta illud, qui malè agit odit lucem, cap. consuluit. de offic. deleg. de quo plenius habetur per Abb. in cap. cum non ab homine de
 20 iudi † Ex hoc quæstio talis haberi potest, habitus facit præsumere quem esse, qualis est habitus, l. Item apud labeonem. §. si quis. ff. de iniur. & famos. lib. qui clericum igitur percutit in habitu diuerso non est excommunicatus, iurando ignorare illum esse clericum, & etiam si repellendo uim percutit, d. ca. si vero, & ita habes quomodo censurandi clerici inuicem se percutientes.

S V M M A R I V M.

- 1 Colludens in causa beneficiali priuatur beneficio.
- 2 Dolus impunitus remanere non debet, ne malitia sit lucrosa
- 3 Collusionis pœna est priuatio beneficij.
- 4 Fraus probatur ex coniecturis ex actuum celeuitate, ex liberalitate & ibi in pluribus videbis.

Centesimum Quinquagesimum Sextum Priuile.

ICCLESIA gaudet priuilegio, quòd † Colludens in causa beneficiali priuari debet beneficio. Quidam clerici super beneficijs, que possident se permittunt, & sublinet ab alijs molestari, & postmodum, vt quæstioni cedant, & illi quiete possideant, quasi nomine transactionis soluunt alijs de ipsis beneficijs annuam pensionem, vt post mortem eorum in beneficijs illis super quibus facta est collusio, ius sibi valeant vendicare, hoc cum peruenisset ad notitiam Papæ, mandauit Diocesano Episcopo